

Hugsan orð og virki.

I.

»Tanken er toldfri, siga Danir. Hetta er rætt; tí eingin kann gerast ansvarligur fyri hugsan síni. Latum okkum tó minnast eitt annað orð, sum sigur, at »af Hjerlets Overflodighed taler Munden«. Er okkara hugsan góð, so tala vit gott um menniskju, eisini um okkara móstodumenn og — kvinnur. »Vi skal ud-lægge alt i bedste Mening«.

Eg havi nú ferðast eitt bil kring føiðland okkara, sum vit øll elska. Tað er skeivt at siga, at summi elska Føroyar meir enn onnur; tí sannleikin er tann, at allir Føroyingar elska Føroyar, og allir menn, ið bjóða seg fram til allment starv, eintin tað er í tí smáa, latum okkum siga sóknarstýri ella hægri upp sum logtings- ella fólkatings-maður, so er tað út frá tí sjónarmiði, at hann (ella hon) skal gagna føiðlandi okkara Føroyalandi, á besta hátt. Hvat er tann beinasti politikkur? Hvat parti skal eg halda meg til fyri best at kunna gagna Føroyalandi og — fólki? Ja, herum eru vit ikki einug; tí tað ið ein heldur at vera best, heldur ein annar ikki vera gott, og tí tekur hann aðra støðu, t.v.s. hann ger ein nýggjan flokk ella melder seg inn í ein flokk, hvørs stevnuskrá — program — hóskar við ta leið, ið hann heldur vera beinast at ganga og sum forir á tað mál, ið hann heldur vera gagnligast fyri okkara land og fólki.

Eg eri javnaðarmaður og út frá hesum sjónarmiði havi eg eftir forimuni roynt at peika fólki á tað gagnliga við javnaðararorsluni, og eisini havi eg peikað á tað, í hinum borgar-ligu flokkunum, t.v.s. í teirra politiska virki, sum mær ikki dámar, sum eg haldi vera skeivt og sum eg meini, vil vera til skaða fyri okkara land og fólki.

Sakliga havi eg fort helta fram, og hampuliga hava harrarnir Samuelsen og Kallsoy roynt at fori prógv fyri at teirra politikkur er rættari enn min, hvat ið á ongan hátt hevur eydnast teimum.

Soleiðis eigir tað at vera, og soleiðis agitera mentaðir menn.

Sjálvsstyrismenn hava fort fram, at sambandspolitikkurin er bygdur á lygnum.

Síft tykist mær at vera skeivt at siga; men nú má eg trýgva hesum av tí orsök, at ein sambandskandidatur í Norðuroyom á allmennum fundi har eg ikki var tilsteðar hevur funnið fyri gott at fori grovar lygnir fram ímóti mær persónliga.

Eg kenni ikki mannin, so tað er logið, at maðurin lýgur uppá meg, ullað so er, at tað er socialismuna hann vil skaða. Illi menniskju hava fyrr logið uppá meg, og tá er tað farið inn í glognum annað oyrað og út í glognum bæði tvey; men sum kandidatur fyri tann føroyska javnaðarflokkinn, kann eg ikki lata sambandslygnirnar fúka mær um oyruni; tí sambandslygnirnar skaða tann politiska flokkinn, sum eg eri umboðs-maður fyri.

Vilja sambandsmenn, at eg skal rokna teir millum mentað fólki, vóni eg, at teir í framtíðini lata vera við at ljógvu ærma av fólki; tí hann, ið byggir sín politikk á lygnir, er at meta við tann mannin, sum bygdí hús sítt á sandbotni. Tað húsíð fall og sambandið fellur, og fallið verður slórt.

Harra Kallsoy ynskí í Leir-vík, at sambandspolitikkurin

var jarðaður og fjaldur undir gronu torvu. Eg skeyt hesi orð inn ímillum: »Skal grót omaná?« — Hvat halda tit at Kallsoy svaraði: »Ja, ja, grót omaná!« Nú tykist tað, sum orð harra Kallsoy fara at ganga út — og halda menn at eg gráti á grov sambandsins, so fara teir ógviliga skeivir. Nei vinir, eitt skal verða víst, at kann harra Kallsoy fáa sambandspolitikkinn undir gronu torvu, so skal eg royna at fáa so mikið av gróti omaná, at sambandsþokilsur skal hvort menniskja ganga í friði fyri.

Tá ið harra Kallsoy grevur grovina, og eg bolli grótið, so verður úrsliðið gott — í hvussu víkir og vendir.

J. H. Danbjørg.

Mót mæli.

Á almennum tingfundum á ár hevði Andreas Samuelsen sum so ofta fyrr á munni maun-minkandi orð um nevnd Skiparafelagsins, hvørs brov til tingið hann vil hava skula ikki takast fyri fullt, av tí at honum dámar ikki nevndarmenninar.

Vit mugu harðliga átala, at hesin maður — ikki eina ferð, men ferð eftir ferð — kann halda slíkt fram á Føroya logtingi, og at eittans felag í Føroyum har skal verða undantikið ollum oðrum.

Allastaðni, tá ið felag verða spurð ella sjálf skriva frá sær, eru tað nevndir felaganna, ið standa sum ábyrgdamenn og taka avgerð teirra vegna, tá ið aðalfundir ikki kunna verða hildnir. Í Føroyum vil Andreas Samuelsen hava Føroya skipara- og navigatofelag undantikið. Har er tað ikki felagið, ið skrivar tinginum, sigur hann, men nakrir upplagstir skiparar, sum hann heldur hava litið at tyða móti skiparum, ið hann sigur seg at kenna.

Sjálvt um tað er stutligið hjá Andreas Samuelsen at kenna so góðar menn, hevur hann ongan rætt til at koma sær upp ímillum nevnd Skiparafelagsins og felagslimirnar. Um okkurt skuldi verið okkara millum, eru vit væl forir fyri at greiða tað sjálfir á aðalfundi.

Men fyrri at leiðbeina einhvønn, ið kann hava latið seg villileiða av orðum Andreas Samuelsens, so siga felagslimirnar her á aðalfundi, at nevnd felagsins hevur onganfíð enn sent nakað inn á ting, sum ikki annaðhvort hevur verið samtykt á aðalfundi ella sum allir felagsmenn aftaná til fullnar hava kunnað jáltað.

Tí máli viðvíkjandi, sum var fyri á tingi í ár, nevniliga ein rannsóknarferð til Eysturgronlands, átti eingin maður — allarminnst nakar tingmaður — at ivast í, at allir limir Skiparafelagsins av innasta hjarta ynsktu hesa ferð gjørda. Í fyrr-árið samtyktu vit einmælt á aðalfundi at royna at fáa eitt rannsóknarskip til at leita eftir nýggjum fiskileiðum, nú tað trondist um okkum allar staðir. Tíverri glapp tað skipið niðurfyri á tí sinni. Men skuldu so ikki allir vit felagsmenn av ytasta mátti tikið undir, tá ið vón kundi verið til at fingið í lag rannsóknarferð til stað har, fiskur kanska ikki tvorrar — og hvar vit kundu væntað okkum at veitt undir frium korum og ikki happaðir sum í Vesturgronlandi.

Vit tóku tí allir undir við nevndini, tá hon gav hesum máli besta viðmæli sítt og felagsins vegna lovaði at virka fyri tí eftir besta forimuni.

Einafellt samtykt á aðalfundi- num í Føroya skipara- og navi-gatorfelagi 2. desember 1932.

Thomas M. Thomassen.
Formaður.

Grønlandsmálið.

Vegna tess, at mær er sagt, at báðir mót-kandidatar javnaðar-manna til fyrstastandandi fólka-tingsval á fundum hava lagt illt fyri okkara kandidat, J. H. Danbjørg, við at kastað honum fyri, at formaður javnaðarflokksins ikki hevur greitt atkvøðu fyri Grønlandsmálinum á tingi, skal eg lýsa fylgjandi:

1) Javnaðarmenn hava altíð tikið fullan tátt í stríðnum fyri at veita Føroyingum størri rætt- ind í Grønlandi, bæði á tingi og aðrastaðni, har okkum hevur verið atkomuligt at borið krøv Føroyinga fram. Vit hava onganfíð staðið aftastur, heldur fremstir. Hesa stóðu hevur flokkurin og hesa slóðu hava javnaðarmenn á tingi.

2) Í Haag-málinum, keglið um Eysturgrønland, helt formaður javnaðarflokksins seg uttanfyri, tí, sum formaður javnaðarflokksins, kundi hann ikki taka stóðu fyri nokrum avgjörðum landi, tí hetta var eitt millum- landsa stríð, ið avgerast skuldi við allheimsdómstól í Haag.

3) Fyri Føroyinga rætti við Vesturgrønland stríðast Føroya javnaðarmenn.

Veljið tí Danbjørg!

M. S. Vidsstein,
formaður javnaðarflokksins.

Veljarafundur

í
Suduroy.

Sjálvsstyriskandidaturin bekennir seg sum góðan javnaðarmann. Andreas Samuelsen fylgir honum eftir. A. Samuelsen mælir til at velja Danbjørg, ið hann heldur vera hin næsta at biðja Stanning seta Dagaard Jensen av.

Við »Smirli« miðvikudagin hin 23. í h. komu fólkatings-kandidatarnir Andreas Samuelsen og Johan Kallsoy til Suduroy at halda valfundir.

Teir fylgdu »Smirli« og byrjaðu í Vági, har javnaðarmaðurin Jóhan Danbjørg hittist við teimum.

Úr Vági komu allir triggir til Tvøroyri, har fundur var hildin kl. 8 hóskvöldið.

Hesin fundur leyk við tveim- um »Trosbekendelser« frá mót-støðumonnunum. Harra J. Kallsoy segði seg soleiðis at vera góðan javnaðarmann, (hvi hevur hann tá stillað seg sum mót-støðumann javnaðarmanna?), og harra Samuelsen segði við níkjum orðum, at í honum báði vel av socialismu. Stóri- sigur kann ein flokkur valla hugsa sær enn, at móstøðu-menninir lata svorðini falla og bekenna: tit hava rætt, og meini innast ímóti tit! So státt hava móstøðumenninir felt dóm yvir teirra afturhaldsflokkar og beinleiðis viðmælt at velja okkara kandidat, javnaðarmannin Danbjørg.

Sæð út frá tí, at tað hevur nógv at tyða at halda seg til tann størsta flokkinn á Danatingi, helt A. Samuelsen, at tað var nógv, ið talaði fyri at velja Danbjørg. Men hann bað kortini í endanum av talu síni veljarar- nar velja seg. Tað var jú ong- aundunda givið, at javnaðarmenn altíð komu at sita við.

Men man nakar veljari droyma um, at vinstra, A. Samuelsen flokkur, aftur fær valdið í Danmark?

Sum ein undirstrikan av A. Samuelsen hugsan um týð- ingin av at vera í tí størsta flokkinum, er vert at nevna, at A. Samuelsen helt, tá talan var um Grønland og at fáa Dagaard Jensen, hin grønlandska kongin, burtur, at tann, ið stóð statsministara Stanningi næstur, (i hesum fori meinti hann sjálf- andi við Danbjørg), kundi biðja Stanning um at seta hann av.

Danbjørg kvittaði sjálfandi fyri A. Samuelsen viðmæli og álit og helt, at harra Samuelsen áskoðan, um at javnaðarmen- urin hevði besta møguleikan at fáa nakað á skafti í Dana- tingi, var fullt út rætt. Hann ivaðist tí ikki í, at veljararnir fóru at velja hann, og at bæði Johan Kallsoy og Andreas Samuelsen fóru at gera tað sama og harnest melda seg inn í javnaðarflokkinn.

Teir skuldu vera hjartaliga væl komnir.

Sýslamaðurin Djarhuus svar- aði Kallsoy uppá nakrar spurn- ingar um, hvussu tað gekkst við »Skarsteines-málinum. Har var einki endiligt úrslið at siga frá enn, segði hann.

P. M. Dam hevði eisini orðið og skurðsetti sambandið og sjálvsstyrði fyri teirra afturhald og óbeinastni móti teim socialu málinum á tingi.

Heitur orðadráttur kom at standa millum hann og Kallsoy um tey nationalu málini, og um hvussu javnaðarflokkurin stóð heftur ella óheftur av donskum politikki. Men hesin orðadráttur prógvaði, at javnaðarmenn høvdu roynst sum góðir Føroy- ingar, fríir og óheftir av øllum, Donum sum oðrum í national- um málum. Særliga mátti Kallsoy bita í græsið, tá ið komið varð inná móðurmálið, kongs- gódsið og merkið. Lurti.

Næsta blað kemur út 17. í h.

Føroya fólki!

Soleiðis siggja stemmusedlarnir út. Gloymið so ikki at seta krossin soleiðis sum her er ávist tykkum!! Altso, minnist til: Krossurin skal standa við navninið

DANBJØRG!

Danbjørg, J. H. Læder (Socialdemokratiet)	✕
Kallsoy, J. Læder (Udenfor Partierne)	
Samuelsen, A. Sysselmand (Venstre)	

Annoncerende!!

Vejen til
en virksomhedsfuld
Reklame

gaar gennem en Annonce i

„Føroya Social-Demokrat“.

„Føroya Social-Demokrat“

har vundet Indpas hos det store, jævne Publikum,

Det er derfor i Deres egen personlige In-
teresse at benytte „Føroya Social-Demokrat“

til al Avertering i Fremtiden.

Udgiverar: Javnaðarmannafelag.
Blasstjóri við ábyrgd: H. M. Jacobsen.
Prentsmiðja B. Z. Jenssens, Tórshavn.